

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90. F (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl I www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93NWAB0636757269
BIC NWABNL2G

Fractie AWP

Datum:
10-06-2026

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:
2026-333907

Behandeld door:

Onderwerp:

4.5 vragen van AWP over negatieve effecten rivierverruiming

Telefoonnummer / e-mail:

(0344) 649090 / info@wsrl.nl

Beste Fractie AWP,

Op 19 mei jl. ontvingen wij van u schriftelijke vragen op grond van artikel 4.5 van het Reglement van Orde over de negatieve effecten van 'Ruimte voor de Rivier'.

Uw inleiding op de gestelde vragen

"Op 10 juli 2025 verscheen een artikel in Nature met als titel "Extreme river flood exposes latent erosion risk" waarin gesteld wordt dat de Maasoverstroming van 2021 veroorzaakt werd door ongelijkmatige rivierverbredingen. De wateraanvoer via de Maas in 2021 was lager dan in 1926, 1993 en 1995 en duurde korter, maar veroorzaakte meer knelpunten. De stroomsnelheid van het water lag 30% lager dan in 1995, vóór de rivierverbredingen.

Doordat sommige stukken van de rivier verbreed zijn, en sommige niet, ontstonden stroomsnelheidsverschillen die – omdat de rivierbodem in de flessenhalsen niet versterkt is – voor grote erosiekuilen zorgden in de smalle stukken van de rivier vlak na een verbreding, met falen van waterkeringen tot gevolg. Niet versterkt betekent dat er gravel of grind op het bodemzand is gelegd, wat veel te zwak is om de stroomsnelheden te weerstaan. Een veel betere bodembescherming / vastlegging met meerdere lagen en misschien asfalt of beton over grote lengte zou nodig zijn.

Sinds 1995 zijn de programma's Ruimte voor de Rivier (2006-2019) en Programma Maaswerken (2005-heden) uitgevoerd waardoor op verschillende plekken het rivierbed verruimd is. Naar aanleiding van dit artikel heeft onze fractie de volgende vragen ex artikel 4.5 reglement van orde algemeen bestuur aan het college:"

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van het betreffende artikel in Nature?

Antwoord

Ja. Wij hebben kennisgenomen van het artikel "Extreme river flood exposes latent erosion risk", gepubliceerd in Nature op 10 juli 2025. Het artikel beschrijft hoe tijdens het hoogwater van 2021 lokaal erosiekuilen in de Maas zijn ontstaan door verschillen in stroomsnelheid tussen verbrede en niet-verbrede riviertrajecten.

Wij verzoeken u vriendelijk bij verdere correspondentie ons kenmerk te vermelden, zodat wij uw brief sneller kunnen beantwoorden.

Vraag 2

Is naar aanleiding van dit artikel geïnventariseerd op welke plekken, door de uitgevoerde projecten in het kader van Ruimte voor de Rivier en Programma Maaswerken, een verhoogd risico op plotselinge erosie van het rivierbed ontstaat, en wat dit betekent voor de faalkans voor onze dijken en kunstwerken?

Antwoord

Rijkswaterstaat monitort in het kader van beheer en veiligheid voortdurend de ontwikkeling van de Maas, waaronder bodemerosie, oevers en kunstwerken. Het Nature-artikel geeft nieuwe inzichten in mogelijke erosierisico's bij extreme hoogwaters, vooral op plekken waar verbrede en niet-verbrede rivierdelen elkaar afwisselen. Binnen het beheergebied van Waterschap Rivierenland is naar aanleiding van dit artikel nog geen aparte inventarisatie uitgevoerd. Wel hebben het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat inmiddels opdracht gegeven voor aanvullend onderzoek naar erosiekuilen naar aanleiding van het hoogwater van 2021 in Limburg. In 2027 worden hiervoor metingen en modelanalyses uitgevoerd om kwetsbare locaties en erosierisico's in beeld te brengen. De resultaten worden begin 2028 verwacht. Daarna kan ook beter worden beoordeeld wat dit betekent voor de faalkansen van dijken en kunstwerken.

Vraag 3

Zo niet, bent u het met ons eens dat het nuttig is om dit alsnog te doen?

Antwoord

Het is zeker zinvol om de uitkomsten van dit onderzoek mee te nemen in toekomstige beoordelingen van rivierkundige ingrepen en veiligheidsrisico's. Overigens richt het onderzoek uit Nature zich vooral op de Maas in Limburg, terwijl WSRL voornamelijk te maken heeft met het bedijkte deel van de Maas.

In dit verband merken we nog op dat rivierbodempligging in zijn algemeenheid een belangrijk vraagstuk binnen het Rijn- en Maassysteem is. Bodempligging kan namelijk gevolgen hebben voor de stabiliteit van oevers en keringen, maar ook voor effecten binnendijks, zoals verdroging. In het kader van Ruimte voor de Rivier 2.0 wordt momenteel landelijk nader onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van rivierbodempligging. Ons waterschap is daarbij betrokken.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf,

ir. Z.C. Vonk

drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

Bijlagen: geen

Afschrift: Archief (inclusief bijlagen)